

การศึกษา

การรู้เท่าทันทางการเมือง

เมื่อเอ่ยถึง “การเมือง” บางคนอาจเกิดความเบื่อหน่าย แต่ถึงจะเบื่อหน่ายอย่างไรก็ตามที่เราทุกคนต้องใช้ชีวิตอยู่ในสังคมก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงการเมืองไปได้ วันนี้จึงนำเรื่อง การรู้เท่าทันทางการเมือง มาเสนอ

โดยทั่วไป “การเมือง” หมายถึง งานที่เกี่ยวกับรัฐหรือแผ่นดิน หรือหมายถึง การบริหารประเทศ หรือบางครั้งก็อาจหมายถึง มีเงินจ๋า, มีการกระทำอันมีเจตนาอื่นแอบแฝงอยู่ เช่นที่เราเคยได้ยินกันว่า ป่วยการเมือง

คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย สำนักงานราชบัณฑิตยสภา อธิบายว่า การรู้เท่าทันทางการเมือง (political literacy) หมายถึง สมรรถนะทางการเมืองที่ครอบคลุมความรู้ เจตคติ และทักษะที่จำเป็นในการทำความเข้าใจกิจกรรมการเมือง เป็นผู้ที่มีความตื่นตัวทางการเมือง รับรู้ประเด็นปัญหาสำคัญทางการเมือง เข้าใจตำแหน่งทางการเมือง สามารถตั้งคำถามในเชิงวิพากษ์ เข้าใจอิทธิพลของประเด็นปัญหาที่มีผลต่อชีวิตของตน และชีวิตของเพื่อนมนุษย์ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ที่ตนจะเข้าไปมีบทบาทในกระบวนการทางการเมือง

เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๘ เบอร์นาร์ด คริก (Bernard Crick) ได้เสนอแนวคิดหลักของการรู้เท่าทันทางการเมือง ประกอบด้วยแนวคิดเรื่อง ๑) ประชาธิปไตยกับอัตตาธิปไตย ๒) ความร่วมมือกับความขัดแย้ง ๓) ความเสมอภาคกับความหลากหลาย ๔) ความเป็นธรรม ความยุติธรรม และนิติธรรม ๕) กฎหมายกับสิทธิมนุษยชน ๖) เสรีภาพกับความมีระเบียบ ๗) บังคับกับชุมชน ๘) อำนาจกับความชอบธรรม และ ๙) สิทธิกับหน้าที่และความรับผิดชอบ

การรู้เท่าทันทางการเมือง เป็นการช่วยให้เด็ก เยาวชน และประชาชนเป็นผู้ที่มีความตื่นตัวและมีประสิทธิภาพทางการเมือง เป็นการผสมผสานทั้ง ค่านิยมและความรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการตีความประเด็นปัญหาและสาเหตุ และเหตุการณ์ทางการเมือง

การรู้เท่าทันทางการเมือง ควบคู่กับพลเมืองศึกษา ช่วยทำให้เด็ก เยาวชน และประชาชนตื่นรู้ ได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองดีที่รักความเป็นธรรมทางสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ.

จินดารัตน์ โพธิ์นอก